

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aqvæ Vitæ, De Fontibvs Salvatoris. hoc est, Doctrina
Evangelica De Meditatione mortis**

Kispenning, Henricus

Antverpiæ, 1583

Figuræ & Imagines in Diuinis literis descriptæ quibus Iesu Christi D. N. in
genus humanum Affectus & Beneficia exprimuntur. Et additæ
Explicationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46214)

illis tam pretiosas merces expendit. Non enim cor-
 ribilibus auro vel argento redemit nos, sed pre-
 1. Pet. 1.
 b. sanguine suo, quem effudit abunde: quia largi-
 tonda sanguinis de corpore Iesu per quinque par-
 emanauerunt. Quid ultra debuit facere, & non fe-
 cit. Illuminavit cecos, reduxit erroneos, reconciliauit
 nos, iustificauit impios: triginta & tribus annis super
 terram visus, cum hominibus conuersatus, pro homini-
 bus mortuus.

FIGVRÆ QVÆDAM ET IMAGI-
 NES IN DIVINIS LITERIS DESCRIPTÆ,
 quibus Iesu Christi D. N. in genus humanum,
 affectus & beneficia exprimuntur.

FIGVRÆ I.

Christus in SCALA, quam vidit Iacob, signi-
 ficatus. Genesis 28.

Vidit Iacob in somnis scalam stātem super terram,
 & cacumen illius tangens cælum: Angelos quo-
 que Dei ascendentes & descendentes per eam: &
 Dominum innixum scalæ dicētem sibi: Ego sum
 Dñs Deus Abraham patris tui, & Deus Isaac.

FIGVRÆ EXPLICATIO.

Hanc admirandam visionem Filius Dei enarrat CAPVT
 I. Ioseph, & ad se accommodat, his verbis: Amen amen LXX. XVII.
 dico vobis: videbitis calum apertum, & Angelos Dei Ioan. 1.
 ascendentes & descendentes supra filium hominis. Cæ-
 lum apertum significat gratiam & reconciliationem
 ad Deo. Calum enim propter peccatum toti generi hu-
 manum clausum erat: nec cuiquam vnquam aditus pa-
 tet ad Deum, nisi filius Dei inenarrabili amore
 nostri,

noſtri, aſſumpta humana natura, iram Dei aduerſus peccatum in ſe deriuans, pœnas peccati pro nobis ſuſtinuiſſet: factusque victima Deum placaret, & celum referaſſet: ſicq; genus humanum cum Deo in gratiam repoſuiſſet. Eam ob cauſam Deus nunc amantiſſime ſe ad nos accommodat, & dulciſſimo ſermone nos alloquitur, & ad ſe inuitat: & teſtatur ſe recipere, iuuare, & que ſaluare velle omnes, qui ducente Filio ipſum accedunt. SCALA igitur terra inſiſtens, & cacumine celum attingens, ipſe Dei filius eſt: qui aſſumpta humana natura, verus Deus & verus homo, coniungit terram cum celo: id eſt, Eccleſiam cum Deo. Depingitur etiam modus, quo beneficia Chriſti conſequimur. Vt enim Angeli in ſcala aſcendunt & deſcendunt: ita nos fide ac fiducia Mediatoris Chriſti Domini noſtri ad Deum accedimus. Sicut ſcriptum eſt: Per quem acceſſum habemus per fidem in gratiam iſtam, in qua ſtamus & gloriamur in ſpe gloriæ filiorum Dei. Fides & humilis Inuocatio, ſignificantur imagine aſcendentium Angelorum: deſcenſio verò docet nos à Deo exaudiri: & impetrare, que ſecundum eius voluntatem petimus.

1. Ioan. 5.

Itaque ampliſſimam hanc Conſolationem animis noſtris inſigamus: que adfirmat celum eſſe apertum, & aditum ad Deum nobis patefactum: Deum reſpicere inuocantes ipſum ac ſaluare: neque vllis tentationibus dimoueamur ab hac Scala, que eſt Filius Dei. Non eſt enim in alio aliquo ſalus: nec eſt aliud nomen ſub celo datum hominibus, in quo oporteat nos ſaluos fieri.

Act. 4.

FIGURA II.

Chriſtus in LAPIDE, in quo requieſcit Iacob, præſignatus. Genesis 28.

Tulit Iacob de lapidibus qui iacebāt: & ſupponens capiti

capiti ſu
ſomnis
Ego ſum
Deus
VT ſc
ſignif
naris loco ſu
D. N. Ieſu
Petrus ſic d
vum, ab h
deſtum &
ſuper adifica
caquit, cont
ſonum, a
Et qui credi
do in lapide
ita & nos r
creti, glori
gens Prom
ESTOS TV
terram ha
debis itine
ca: omnia
distingua
namam M
tam grati
Lion vige
tat, non ſe
ſumit, ex
ſi poſſib
re, & nos
PIENTIA

capiti suo, dormiuit in eodem loco. Viditque in
sommis Dominum innixum scalæ dicentem sibi:
Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui, &
Deus Isaac. Ero custos tuus quocūq. perrexeris.

FIGURÆ EXPLICATIO.

UT Scala quam vidit Jacob in somnis Christum **CAPVT**
significat: ita & LAPIS, quem capiti suo pului- **LXXXVIII**
naris loco supposuit, in quo & suauiter quieuit, eundem
D. N. Iesum Christum designat. De quo Apostolus 1. Pet. 2.
Petrus sic dicit: Ad quem accedentes, LAPIDEM VI-
uum, ab hominibus quidem reprobatum, à Deo autem
electum & honorificatum, & ipsi tanquam lapides vivi
super adificamini domus spiritualis &c. Propter quod,
inquit, continet Scriptura: Ecce pono in Sion lapidem **Esa. 28.**
preiosum, angularem, probatum, electum, pretiosum.
Et qui crediderit in eum, non confundetur. **Rom. 9.**
Vt ergo in lapide dormiens diuina consolatione confirmatur: **Chryl. hom. 54. in Genes.**
ita & nos respicientes in Christum, & fide in eo quies-
centes, gloriemur etiam in tribulationibus: Vide autem
magnum Promissionum diuinarum pondus. Ero, inquit,
custos tuus, quocunq. perrexeris: & reducam te
in terram hanc. Ne putes, ait, quod solus iter facias: me
habebis itineris comitem: me habebis custodem in omni
via: omnia tibi difficilia, facilia reddentur: minime te
derelinquā. Quomodo quis pro dignitate admirabitur
Miserencordiam? **Genes. 31.** Iam cogita rursus & iusti
gratitudinem: quod post illas promissiones, apud
Iacob viginti annis laboribus afflictus non grauatim
cessauit, non segnior fuit tanto tempore: sed omnia fortiter
sustinuit, expectans promissionum tempus: sciens quod
non sit possibile intercidere quæ à Deo dicta sunt: maxi-
me & nos adferre nostra studeamus, FIDEM & OBE-
DIENTIAM: & ita bene fidamus his, quæ à Domino
promissa

promissa sunt. Hac est enim vera fides, non attendere ea que videntur, etiamsi omnino sint aduersa promissioni: sed solam promittentis potentiam.

FIGVRA III.

Christus verus agnus paschalis, pro nobis immolatus. *Exodi 12.*

Tollat vnusquisque Agnum per familias & domos suas. Erit autem Agnus absque macula. Et summent de sanguine eius, & ponent super vtrumque postem, & in superliminaribus domorum, in quibus comedent illum. Erit autem sanguis vobis in signum, & videbo sanguinem, & transibo vos: nec erit in vobis plaga disperdens, quando percussero terram Ægypti.

FIGVRÆ EXPLICATIO.

Hanc historiam typum seu imaginem esse D. N. Iesu Christi, Apostolus Paulus docet: Pascha nostrum, inquit, immolatus est Christus. Et S. Petrus dicit: Non corruptilibus auro vel argento redempti estis: sed pretioso sanguine quasi Agni immaculati Christi & incontaminati. Neque dubium est, quin Ioannes Bapt. respexerit ad hanc historiam, dum Christum venientem ad se videns, ait: Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mundi. Est enim Christus Dei Agnus, inarrabili Dei consilio constitutus & nobis donatus, ut fieret victima, in quam Deus effunderet iram suam, qua ardebat aduersus peccatum. Nam Paschalis ille, sicut & alij agni à sacerdotibus in sacrificiũ adhibiti & mactati non senserunt, nec placauerunt iram Dei: sed tantum typi fuerunt huius verae Victime, que sola auferret peccata mundi: cuius pretioso sanguine redempti & liberati sumus, & salui facti ab ira Dei. Hic est Agnus

CAPVT
LXXXIX.
1. Cor. 5.
1. Pet. 1.

Ioan. 1.

quem Ioannes Apostolus in Apocalypsi scribit occi- Rom. 5.
 tum ab origine mundi. Non quod tum manifestè occide- Apoc. 13.
 retur: sed quod occisio Christi semel in plenitudine tem-
 poris facta, sparsa est antrosum vsq. ad ipsum Adam:
 & retrorsum spargetur vsq. ad consummationē seculi.
 De sanguine Christi Agni immaculati, præclara D.
 Ambrosij Sententia.

Sicut vnus est Deus: ita & vnus Mediator Dei & CAPVT
 hominum, homo Christus Iesus. Ipse est solus qui re- XC.

dimittit hominem, vincens pietate germanos: quia pro alie- Ambrosi. in
 nis sanguinem suum fudit, quem nemo potest offerre pro Psal. 48.
 fratre. Itaque proprio corpori non pepercit, vt nos redi- 1. Tim. 2.
 meret a peccato: & dedit semetipsum redemptionem pro
 omnibus. Sed quare hic solus redimit? Quia nemo potest
 tam equare pietate, vt pro seruulis suis animam suam
 ponat: nemo integritate. Omnes enim sub peccato: omnes
 Ad illius subiacent prolapsioni. Solus redemptor eligitur,
 qui peccato veteri obnoxius esse non possit. Ergo
 Dominus Iesus suscepit hominis conditionem, vt in car-
 ne sua peccatum omnium crucifigeret, & chirographum
 vniuersorum suo cruore deleteret. Itaque propitiatio om-
 nium Christus est: & ipse est vniuersorum redemptio.
 Quæ maior hostia? Quod præstantius sacrificium? Qui
 melior Aduocatus, quam qui pro peccatis omnium fa-
 ctus est Deprecatio: & animam suam dedit pro nobis re-
 demptionem: qui solus Deo mundum reconcilianit per
 suum sanguinem? Non queritur ergo propitiatio aut
 redemptio singulorum: quia OMNIVM PRETIVM SAN-
 GVIS EST CHRISTI, quo nos redemit Dominus
 Iesus: qui solus Patrem reconcilianit, & laborauit vsq.
 ad finem, quia nostrum laborem ipse suscepit, dicens: Ve-
 nite ad me omnes qui laboratis & onerati estis: & ego
 accipiamus a vestro. Vide laborantē. Laboranti, inquit, clamans,
 Math. 11.
 Psal. 68.

T 4 rancor

rauca facta sunt fauces mea. Ergo homo non dabit iam propitiationem suam, nec redemptionem: quia semel ablutus est à peccato, per sanguinem Christi. Laborabis tamen, ut seruet præcepta viuendi, & à mandatis cælestibus non recedat.

FIGURA IIII.

Christus in COLUMNNA NUBIS & IGNIS præfiguratus. Exodi 13.

Dominus præcedebat filios Israël ad ostendendam viã per diem in columna Nubis, & per noctẽ in columna Ignis: vt Dux esset itineris vtroq. tempore. Nũquam defuit columna Nubis per diem, neque columna Ignis per noctem, corã populo.

FIGURÆ EXPLICATIO.

CAPVT
XCI.

SEMPER adsuit Filius Dei CUSTOS & VMBRACULUM sua Ecclesie, omniq. Anima fideli, vero atque perfecto corde ei adherenti, ipsumq. ex animo inuocanti, sicut populo Israël de Egypto, & per desertum XL. annis vaganti adsuit Dux, Custos & Protector, interdum regens eos nube, & noctu lucẽtibz flammis circundans. Ideo ad Iosue sic ait: Ero tecum: nõ dimittam nec derelinquam te. Ecce precipio tibi: confortare & esto robustus. Noli metuere, & noli timere: quoniam tecum est Dominus Deus tuus in omnibus. Et in Zacharia dicit: Ego ero ei murus ignis in circuitu. Quid igitur nos magis consolari potest, in periculis & trepidatione? Itaque hanc dulcissimam imaginem & consolationem, cum cogitamus, simul petamus à filio Dei D. N. Iesu Christo, vt nobis quoq. Umbraculum esse velit: & Spiritus sancti sui igne pectora nostra accendat, vt firma & ardenti fide in ipso quiescamus, et in omnibus periculis et arumnis illi fidamus: ipse autẽ nobis eum humiliter innocantibus adesse dignetur.

FIGURA

FIGVRA V.

Myſterium Crucis Chriſti, LIGNO IN
 AQUAS MARATH miſſo ſignificatum.

Exodi 15.

Talitaudem Moſes Iſraël de mari rubro, & egreſſi
 ſunt in deſertum Sur: ambulaueruntque tribus
 diebus per ſolitudinem, & non inueniebant
 aquam. Et venerunt in Marath, nec poterant bi-
 bere aquas de Marath, eò quòd eſſent amaræ.
 Et murmurauit populus: Et clamauit Moſes ad
 Dominum, qui oſtendit ei lignum: quod cùm
 miſiſſet in aquas, in dulcedinem verſæ ſunt.

FIGVRÆ EXPLICATIO.

Illy Iſraël, cùm pra amaritudine aquam potare
 non poſſent, iniecto in eam per Moſen LIGNO, dul-
 cedinem ſuauius potarunt: aſteritatem quam noxia
 aqua geſtabat, LIGNI abſtulit ſacramentum. Etenim
 in figura factum eſt. Aqua enim amara, Lex eſt vete-
 ri Teſtamenti: quæ priuſquam Cruce temperaretur
 Domini, erat immitis, & nullum miſericordiæ refrige-
 rans præſtabat. Omnino Lex amara: quippe quæ non
 afflictam conſcientiam ſui peccati conſpectu et do-
 lore languentem reficere & recreare non poteſt: ſed au-
 gmentat potius dolorem, hac terribili voce tanquam diluui-
 o inueniens peccatores, Maledictus qui non permanet in ſer-
 uandis legis huius: nec eos opere perficit. At vero di-
 uinus ille Euangelifta magis quàm Propheta ſermo
 Chriſti Ieſu paſſionem deſcribentis, quàm ſuauius ſo-
 luit. Verè, inquit, languores noſtros ipſe tulit: & dolo-
 rem noſtros ipſe portauit. Vulneratus eſt propter iniqui-
 tates noſtras, attritus eſt propter ſcelera noſtra: diſci-
 plina pacis noſtrae ſuper eum, & linore eius ſanati ſu-
 mus.

CAPVT

XCII.

Ambroſ. ſer.

23.

Deut. 27.

Gal. 3.

Eſa. 53.

T 5

mus.

mus. Omnes nos quasi omnes errauimus, unusquisque in viam suam declinauit: & posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Ita Legis aqua, dominica Crucis ligno temperata, omne quod triste videbatur ac rigidum, vertitur in dulcedinem: statimque Lex amaritudinem suauitate commutans, dulcem se cunctis prestat ad bibendum. Quin & AQVÆ MARATH imaginem habent erumnarum huius mundi: qua omnia dulcescunt Passionis dominica contēplatione. Cur enim murmuremus nos & impatientes simus, cum videmus Dominum & Magistrum nostrum tam duram sustinuisse Crucem? O vos omnes, inquit in Ieremia, qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor sicut dolor meus. Et iterum: Recordare paupertatis meae, abinthij & fellis. Et in Euangelio dicit: Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis: Non est seruus maior Domino suo. Propterea S. Paulus monet, ut per patientiam curramus ad propositum nobis certamen, aspicientes in autorem fidei, et consummatorem IESVM, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem.

Thren. 2.

Thren. 3.

Ioan. 13. 15.

Heb. 12.

FIGURA VI.

MANNA typus Christi. Exodi 16.

Dixit Dominus ad Mosen: Ecce ego pluam vobis panes de cælo: egrediatur populus & colligat que sufficiunt per singulos dies, &c. Appellauitque domus Israël nomen eius MAN: gustusque eius quasi similæ cum melle.

FIGURÆ EXPLICATIO.

CAPVT
XCIII.
Psal. 77.
Sap. 16.

INGressos solitudinem filios Israël Deus per quadraginta annos MANNA, id est, cælesti pane saturauit. De quo Psalmista canit: Panem cæli dedit eis: panem angelorum manducauit homo. Et in libro Sapientie dicitur:

car: Angelorum esca nutritiſti populum tuum: &
 pratum panem de celo praſtitiſti illis ſine labore, om-
 nia delectamentum in ſe habentem, & omnis ſaporis
 ſuauiſſimam. Eſt autem MANNA typus Chriſti, qui eſt
 Ioan. 3.
 uere MAN, id eſt donum. Sic enim Deus dilexit mun-
 dum, ut filium ſuum unigenitum daret: ut omnis qui
 credit in eum non pereat, ſed habeat vitam aeternam.
 Ideo Chriſtus ipſe ſe panem vita nominauit, dicens:
 Amen amen dico uobis, Quis credit in me, habet vi- Ioan. 6.
 tam aeternam. Ego ſum panis vita. Patres ueſtri man-
 ducauerunt Manna in deſerto: & mortui ſunt. Hic eſt
 panis de celo deſcendens: ut ſi quis ex ipſo manducaue-
 rit, non moriatur. Ego ſum panis uiuus, qui de celo de-
 ſcendi. Si quis manducauerit ex hoc pane, uiuet in aeter-
 num: & panis quem ego dabo, caro mea eſt pro mundi
 uita. Quam dulce eſt autem quod in Exodo ſequitur:
 Dixit Moſes ad Aaron, ſume aureum uas unum: mit-
 te tibi Manna, & repone coram Domino ad ſeruandum
 illud. Considera, oro, diligentius, quid in hac particula
 Cyrril. in ca.
 6. Ioannis.
 reconditum ſit. Nam quoniam uerum Manna illo ſen-
 ſibili figuratus eſt Chriſtus: neceſſario docetur, qua glo-
 ria & uirtute plenus eſt, qui Chriſtum in ſeipſo recon-
 dit: qui Ieſum in corde per Veritatem & Fidem rectam
 fixum firmiter gerit. Audis enim, quomodo uas aureum
 per Aaron impletur Manna, & coram Deo ad per-
 petuam conſeruationem reponitur: pia enim anima,
 qua Chriſti fidem ſuſcepit, qua totum in ſeipſa caeleſtem
 theſaurum condidit, pretioſum atque aureum uas eſt:
 & a Pontifice omnium Deo Patri offertur: ſeruabi-
 turq; in conſpectu eius in aeternum.

FIGVRA

FIGVRA VII.

Christus PETRA à Mose percussa, unde egressæ sunt aquæ largissimæ. Exodi 17.

Sitiuit populus præ aquæ penuria, & murmurauit contra Mosen. Clamauit autem Moses ad Dominum, & ait Dominus: Tolle in manu tua virgam, & vade. En ego stabo coram te supra petram Horeb: percutiesque petram, & exibit ex ea aqua vt bibat populus.

FIGVRÆ EXPLICATIO.

CAPVT

XCIII.

1. Cor. 10.

Esa. 28.

Matt. 16, 21.

1. Pet. 2.

Ephes. 2.

Acto. 4.

Psal. 39.

Psal. 60.

Allegoria PETRÆ à Mose percussæ, et fundentis largissimos aquarum fontes, à S. Paulo traditur his verbis: Bibebant autem de spiritali consequente eos petra: petra autem erat Christus. Propterea autem Christus PETRA nominatur: qui ipse firmum est & solidum FUNDAMENTVM Ecclesiæ, & RVPES nostræ salutis: quam nulla tempestates, nulli fluctus peccati & mortis euertere possunt. Sed nec quenquam, qui huic firmiter insistit Petra: fundatus est enim super Petram. Hinc Apostolus Petrus ait: Hic est lapis, qui reprobatus est à vobis edificandus, qui factus est in caput anguli: & non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud nomen est sub celo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri. Ad hanc Petram respexit utiq. Regius ille Prophetæ David, cum dixit: Et statuit super petram pedes meos: & direxit gressus meos. Ac rursus: In petra exaltasti me. Vidi iam grande Mysterium: & admirandum consilium nostræ Redemptionis, in hac imagine Mosis ferientis petram, significatum. Recipit Deus immensa misericordia sua genus humanum: sed cum iustus sit, & Legi Dei satisfieri oporteat, vel obedientia, vel pœna: propter ordinem iustitiæ decretum fuit, vt aliquis in

qui in genere humano prorsus innocens, pro ceteris son-
 tuam penam solueret: ut per soluto pretio, homines in
 patriam Dei, & promissam aeternae salutis hereditatem
 acciperentur. Lex ergo, qua nos iustissimo iudicio op-
 pressura erat: quia omnes declinaverunt, simul inutiles
 facti sunt, nec fuit qui bonum faceret, vsque ad unum: Psal. 13. 52.
Esa. 53.
 unum illum, nempe CHRISTVM IESVM prehendit,
 qui tamen peccatum non fecit: in hunc volentem, atque
 pro peccatoribus semet sponte offerentem, vniuersas ma-
 ledictiones simul effudit. Ita Legislator PETRAM
 CHRISTVM ferit: ne nos feriret, sed parceret. Sicut
 in Esaia dicitur: Ipse autem vulneratus est propter ini- Esa. 53.
 quitates nostras: attritus est propter scelera nostra.
 Disciplina pacis nostrae super eum: & liuore eius sanati
 sumus. Et Apostolus Paulus ait: Christus redemit nos Gal. 3.
 de maledicto Legis, factus pro nobis maledictum.
 Emittit autem haec PETRA largissimos fontes aquarum, Ioan. 4.
 salutes in vitam aeternam: flumina videlicet Euange-
 lio: per quae corda nostra astu ira Dei, & metu aeterna-
 rum poenarum torrefacta, suauiter recreantur. Vnde
 dicit in Euangelio Christus: Venite ad me omnes qui Matth. 11.
 laboratis & onerati estis: & ego reficiam vos. Ac rur-
 sum: Si quis sitis: veniat ad me, & bibat. Quare in Ioan. 7.
 omnibus angustiis & doloribus nostris, confugiamus ad
 hanc petram, D. N. Iesum Christum: ut viuus fontis
 Euangelij sui, corda nostra arida reficiat et recreet.
 Huc etiam referri debet amplissima Consolatio, quae est
 in verbis D. Bernardi: quae habentur supra de Pass.
 & Morte D. N. Iesu Christi, lib. III. cap. LIX.

FIGVRA

FIGURA VIII.

Christus in CORONA AVREA, & PROPITIATORIO, quo operiebatur Arca fœderis, designatus. Exodi 25.

Arcam de lignis Setim compingite. Et deaurabis eam auro mundissimo, intus & foris: facietque supra Coronam auream per circuitum. Ponetque in Arca testificationem, quam dabo tibi. Faciet & Propitiatorium de auro mundissimo.

FIGURÆ EXPLICATIO.

CAPVT

XCV.

Hieron. in
cap. 3. Ioc.
Vide eundem
in Esaię cap.
41.

Philip. 4.
1. Pet. 1.

Non est pulchrior imago Ecclesie Christi Iesu D. N. qui est Umbraculum & Operimentum Ecclesie: quam Arca fœderis, & Propitiatory regentis Arcam. ARCA cōpingebatur e ligno Setim, quod impetribile & fortissimū est: & incredibilis leuitatis ac puritatis: deinde autē vestiebatur auro purissimo, intus & foris. Etsi verò homine Christiano nihil videtur possit imbecillius, abiectiusve: tamen nihil est eo formosius ac splendidius; quippe qui omnia potest in confortante Christo. Et splendet fide charitatēque, tanquam auro purissimo quæ igne tribulationis in variis tentationibus usque & usque in hoc mundo probatur: quo fiat purior, nitidior, atque pretiosior. Proinde licet is qui foris est noster homo corrumpatur: tamen is qui intus est, renouatur de die in diem. Ornatur hac Arca, quæ est Ecclesia, & qualibet anima fidelis, CORONA AVREA per circuitum: quæ significat in Christo, qui est Corona gloriæ nostræ, primo Divinam naturam, tanquam circumlucum, initio & sine carentem, deinde Maiestatem regni. Est enim Rex regum, & Dominus dominantium. Continebat etiam Arca VIRGAM AARON, quæ frondebat: & MANNA. Vtrumque Christum aptissime designat. V

1. Cor. 4.

Apo. 17. 19.
Exodi 16.
Heb. 9.
Num. 17.

De enim Virga arida germinavit, & turgentibus
 gemmis eruperunt flores, qui foliis dilatatis, in amygda-
 la deformati sunt: ita & Christus, per passionem ari-
 nis, ut testa, atque ab omnibus despectus, mortis, tra-
 ditus, iterum resurgendo germinavit, fructumque copio-
 sissimum pariter ac suavisimum protulit: dum multos
 filios in gloriam adduxit. Ipse est & MANNA. Sicut
 dicit: Ego sum panis vivus, qui de calo descendi. Si quis
 manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum. Et panis
 quem ego dabo, caro mea est: quam ego dabo pro mundi
 vita. Ob quam causam caro nostra non potest in cor-
 ruptiohem devenire, & non percipere vitam: utpote qua
 Corpore & Sanguine Domini alitur. Collocabatur
 quoque in Arca LIBER FOEDERIS vel testamenti: ita
 singulorum hominum fidelium corda debent esse Arcu-
 le, in quibus asseruetur Dei Verbum & Præcepta. Sic-
 ut in Psalmo dicitur: In corde meo abscondi eloquia tua:
 ut non peccem tibi. Verumtamen quia à quovis profi-
 ciente non ex omni parte cõplentur: PROPITIATORIUM
 est desuper protegens Arcam. Ad hoc enim opus est,
 ut propitius sit Deus: & ideo desuper ponitur, quia su-
 perexaltat misericordia iudicio. Hinc Propheta David
 ait: Beati quorum coëta sunt peccata. PROPITIATO-
 RIUM autem Christum propriissimè designat: quia in
 eo Deus placatur, nobisque sit propitius. Huic namque
 omnes Propheta testimonium perhibent, remissionem pec-
 catorum accipere per nomen eius, omnes qui credunt in
 eo. Verè propitiatorium est pro Ecclesia & omni po-
 pulo terra: saluator enim omnium hominum, maxi-
 me fidelium. Quin & peccatores & iusti, Domini pro-
 pitiatione salvantur.

Psal. 118.

Heb. 1.
Ioan. 6.Irenæus lib.
4. cap. 34.

Psal. 118.

August.
Quæst. 105.
in Exodum.
Iacobi 4.
Psal. 31.

Acto. 10.

Hieron. in
Ezech. cap.
43. & 45.

FIGVRA

FIGVRA IX.

MENSA auro purissimo inaurata, & PROPOSITIO PANVM, & CANDELABRVM aureum, cum lucernis, Christum D. N. figurabant. *Exodi 25.*

Locutus est Dominus ad Mosen, dicens: Facies mensam de lignis Setim: & inaurabis eam auro purissimo. Et pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper. Facies & candelabrum ductile de auro mundissimo: & lucernas septem, & pones eas super candelabrum, ut luceant ex aduerso.

FIGVRÆ EXPLICATIO.

CAPVT
XCVI.
Cyrill. in
Ioan. lib. 4.
cap. 28.
Ioan. 6.

His omnibus Christus significatur. *Is enim* MENSA est, in quo panes depositi sunt: quibus omnes participatione Corporis & sanguinis sui ad Vitam eternam aluntur. Ego enim, ait, sum panis, qui descendi de caelo & vitam eternam do mundo. Si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in aeternum. Et panis quem ego dabo, caro mea est, quam ego dabo pro mundi vita. Mensa significatur propositio, id est, panes sanctissimum Christi corpus, quo ad vitam eternam omnes aluntur, prorsus significat. CANDELABRVM etiam vniuersum terrarum orbem illuminans, Christus est. Ego, inquit, sum lux mundi. Septem vero lucerna in candelabro sunt: quia multis ac variis modis per gratiam sancti Spiritus, credentium animas Christus illuminat. Que omnia ex auro sunt purissimo: quia nihil pretiosius Christo.

Ioan. 8.

FIGV.

FIGVRA X.

ALTARE AVREVM ad adolendum thymiana, & ALTARE HOLOCAVSTI mystice Christum adumbrarunt. *Exodi 40.*

Erexit Moses tabernaculum. Cumque intulisset Arcam in tabernaculum: posuit Mensam in tabernaculo testimonij, ordinatis coram propositionis panibus. Posuit & Altare aureum: & adoleuit super eo incensum aromaticum: & Altare holocausti in vestibulo testimonij, offerens in eo holocaustum.

FIGVRAE EXPLICATIO.

Considera quam diligenter vtrisque ALTARIBVS Christus nobis describitur. Coram enim Arca aurum Altare, in quo incensum adolebatur, positum erat: & in introitu tabernaculi tentorium extendebatur, ne quid de interioribus vulgo cerneretur: holocausti vero Altare iuxta portas tabernaculi extra tentorium constitutum erat. Ita per Altare quidem incensi, suavitatis odor ascendisse ad Deum Patrem intelligitur: sicut Apostolus ad Ephesios dicit: Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis. Holocausti vero Altare, hostiam illam pro nobis ad eadem actam designabat: quod vulgo patebat, quia mors Christi omnibus pater. In introitu autem tabernaculi Altare holocausti stabat, quod mortem Christi, quam pro omnibus tulit, significabat, ut dictum est: ut intelligamus nullo nos posse modo ad Deum patrem accedere, nisi per sacrificium Christi. Ego sum, inquit, porta: & nemo ad Patrem accedit, nisi per me. Est bene considerandum, quod tabernaculum propositum & precedente, Hebraei sequebantur: stante castra-

CAPVT
XCVII.
Cyrill. in
Ioan. lib. 4.
cap. 18.

Ephes. 4.

Ioan. 14.

Ioan. 6.

castrametabatur: ut nos discamus nullum alium datum nobis esse Ducem ad salutem, quam Verbum Dei hominem factum. Domine, inquit S. Petrus, ad quem ibimus? verba vite aeterna habes. Indicat solammodo CHRISTVM sequendum esse MAGISTRVM: illi soli inherendum, qui ad Vitam aeternam deducere potest.

FIGURÆ XI.

Christus verè SERPENS æneus pro signo positus. Numeri 21.

Misit Dominus in populum ignitos serpentes: ad quorum plagas & mortes plurimorum, venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccauimus, quia locuti sumus contra Dominum, & te: ora ut tollas à nobis serpentes. Orauitque Moyses pro populo: & locutus est Dominus ad eum, Fac Serpentem æneum, & pone eum pro signo: qui percussus aspexerit eum, viuet.

FIGURÆ EXPLICATIO.

CAPVT
XCVIII.

EIus figura veritas ad nos pertinet. Nos enim veri Hebrei sumus: qui ex regno Satane per desertum huius mundi transimus ad caelestem patriam nobis promissam. Hic inter eundem à iaculis demonum ignitis percutimur, & vulneribus peccatorum letaliter affici-
 Ioan. 3.
 est: qui hunc SERPENTEM ÆNEVM figuram fuisse sui, ipse indicauit, dicens: Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto: ita exaltari oportet filium hominis: ut omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam aeternam. Sicut autem serpens æneus omni veneno caruit, similitudinem tantum gerens serpentis: ita Christus in cruce pendens in similitudine carnis peccatorum omnium

omino expers peccati fuit. Et ut Hebraei contemplan-
 tium animum Serpentem seruabantur, non quidem per si-
 num hoc quod videbant, sed per omnium Saluatorem: Sap. 16.
 & nos qui fide uina credimus Christum pro nobis
 mortuum, nequaquam perituri sumus: sed uitam ha-
 bituri aeternam. Ideo Christus subiungit: Sic enim Deus
 dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret: ut
 omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat uitam
 aeternam. Singula uerba magnam vim habent: & im-
 mensam amoris significant uehementiam. Qui immor-
 talis & incomprehensibilis, quique potentissimus est: ex
 terra & cinere factos, & innumeris peccatis obnoxios,
 & male de se meritos & ingratos dilexit: adeo ut filium
 suum unigenitum daret. Non seruum, non angelum, non
 archangelum. Nemo unquam pro filio tantam pre se
 tollit charitatem, quantam pro seruis, & ingratis ser-
 uis Deus.

Chryf. hom.
 26. in Euan.
 Ioan.

FIGURA XII.

Christus uerus est ille Samaritanus Euan-
 gelicus. Luce 10.

Dixit Iesus ad Legisperitum: Homo quidam descen-
 debat ab Hierusalem in Hiericho, & incidit in
 latrones: qui etiam despoliauerunt eum, & pla-
 gis impositis abierunt seminiuo relicto. Accidit
 autem ut sacerdos quidam descenderet eadem uia:
 & uiso illo praeteriuit. Similiter autem & Lenita,
 cum esset secus locum, & uideret eum, pertransiit.
 Samaritanus autem quidam iter faciens, uenit
 secus eum: & uidens eum, misericordia motus
 est. Et approprias alligauit uulnera eius, infundens
 oleum & uinum: & imponens illam in iumen-
 tum suum, duxit in stabulum, & curam eius egit.

V 2

FIGURA

FIGURÆ EXPLICATIO.

CAPVT
XCIX.
Ioan. 8.

Pl. 114. 126.

PER SAMARITANVM D. N. IESVS CHRISTVS semet significauit. Et rectè: tum, quod à Iudeis velut Samaritanus contemneretur, & probri causa ita appellaretur: tum quod id nomen, si significatum spectes, probè in ipsum quadret. Significat enim CUSTODEM. Samaritanus ergo est: nempe is, de quo in Psalmis dicitur: Custodiens paruulos Dominus. Et: Nisi Dominus custodierit ciuitatem: frustra vigilat qui custodit eam. Caterùm per hominem, qui descendit ab Hierusalem in Hiericho, intelligitur uniuersum genus humanum: quod in primis parentibus nostris à paradiso, in quo fruebantur illi sublimi illa, tranquilla, & pacifica vita, excidit in uallem hanc lachrymarum: ubi omnia mutationibus sunt obnoxia. HIERICHO quippe luna interpretatur: mundi figuram continet. Qui cum descendisset, incidit in latrones: quia mercedum demonum venit potestatem, qui illum & exurrunt & spoliauerunt veste innocentia & immortalitatis, ac omnis denique Gratia spiritalis: & iam exitum etiam plagis multis affecerunt, reddentes illum obnoxium peccatis, ignorantia veri, & imbecillitati rectè operandi: ita ut iam iaceret abiectus, destitutus, at desperationi mortisq; proximus: nec tamen mortuus plane, sed seminarius: quod spes esset vita & sanitatis in Christo. Sic autem vulneratam iacentem Naturam humanam Sacerdos & Leuita, hoc est, Lex & Prophetæ pertransierunt: quippe qui peccatum hominis & miseriam indicabant, sed tollere, hominemq; sanare nequebant. At SAMARITANVS CHRISTVS IESVS per assumptam humanitatem etiam iter faciens Hierusalem cœlesti in Hiericho uallem huius mundi cum pe-

post legem & prophetas videret humana Nature
 curam: et em, non eam prateriuit, aut neglexit: sed fa-
 cta compassionis nostra susceptione finitimus, quam-
 nam ab hominibus probris multis affectus, misericor-
 dia motus, non nostris meritis commotus: propius etiam
 nos accedens per suam nobiscum conuersationem, mox
 cepit obligare vulnera nostra vinculo doctrinae & gra-
 tiae suae, infundens oleum & vinum, quae solus ille secum
 in via assumpsit, ac nobis infundere potuit: nimirum gra-
 tiam & charismatibus Spiritus sancti, & sui sanguinis
 effusione nos curans. Vnde ipse in Esaia dicit: Spiritus
 Domini super me, eo quod unxerit Dominus me. Ad
 annunciamandum mansuetis misit me: ut mederer contri-
 tis corde. Non satis autem illi fuit hoc modo obligasse ho-
 minis vulnera: sed praeterea etiam illum imposuit in in-
 iumentum suum. Audi quomodo te imponat. Peccata no-
 stra portat, & pro nobis dolet: & Pastor posuit ouem
 lassam super humeros suos, ut Lucae xv. dicitur. Bene
 ergo in iumentum suum nos imponit, peccata nostra susci-
 piens in corpore suo, ac de suo dependens, quod nos com-
 merueramus: ut per nostri corporis assumptionem, in-
 iumentum carnis nostrae aboleret. Deinde hominem de-
 dit in diuersorium suum: hoc est, Ecclesiam. Hic,
 quoniam corporali praesentia per sese hominis curam ge-
 rere non semper licuit: quod proficiscendum ei esset in
 caelum unde venerat, hospitibus suis saucium hominem
 curandum commisit. Hi sunt Apostoli, & eorum
 successores: per quos etiam hodie curat humanum
 genus.

Esa. 61.

V 3

FIGVRA

FIGURA XIII.

Christus semetipsum GALLINÆ comparavit. 4 Esdra 1. Mat. 23.

Hierusalem Hierusalem, quæ occidis prophetas, & lapidas eos qui ad te missi sunt: quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti!

FIGURÆ EXPLICATIO.

CAP. C.
August. in
Plal. 90.

Ioan. 1.
Psal. 90.

Sapientia Dei, Christus Dñs noster & Saluator ipse tanquam GALINAM se dixit. Gallinā cognoscimus in infirmitate vocis, in relaxatione plumarum, tota mutatur affectu pullorum: quia illi infirmi sunt, infirmam se facit. Quia ergo & nos infirmi eramus, infirmam se fecit sapientia Dei: quia Verbum caro factum est, & habitavit in nobis: ut sub alas eius speremus. Ideo Psalmista ait: Scapulis suis obumbrabit tibi: & sub pennis eius sperabis. Hoc dicit, ne tua protectio à te tibi sit: ne putes, quia tu te potes protegere: ille te proteget, ut teneat de muscipula venantium. Et quia dicit: Sub alas eius sperabis: manifestum est, quia protectio alarum patris facit te esse inter scapulas Dei, ut hinc atque inde ala Dei te ponant in medio: & non timebis, ne quis tibi noceat: tantum tu noli inde recedere, quò nullus inimicus audeat accedere. Si gallina protegit pullos suos sub alas suis: quanto magis tu sub alas Dei tutus eris.

FIGURA XIII.

Christus PASTOR ille bonus: nos autem Oves pascuæ eius. Ioan. 10. Psalm. 73. 76.

Ep sum
& cog
ter, &
pono
audiu
me. E
ibunt
de ma

PASTOR
PILL
curam &
mum illu
plissima
Primu
OVES M
quoquid
nota su
asseritur,
sunt hom
ventur al
Firmum
COGN
SVI. E
ba hac: s
inclusivo
Ad
& devot
curari a
firma si
herere.

Eg

Ego sum Pastor bonus: & cognosco oves meas, & cognoscunt me meæ. Sicut nouit me Pater, & ego agnosco Patrem: & animam meam pono pro ouibus meis. Oves meæ vocem meam audiunt: & ego cognosco eas, & sequuntur me. Et ego vitam æternam do eis, & non peribunt in æternum: & non rapiet eas quisquam de manu mea.

FIGURÆ EXPLICATIO.

CAP. CI.

Ex Cor. I. au-
ferio, &
aliis.

PASTORIS imagine Christus verè PASTOR ILLE BONVS incredibilem suam erga nos curam & sollicitudinem, tanquam oves suas, & extremum illum exprimit affectum: enumeratque hic amplissima Beneficia, qua nobis exhibet.

Primum Beneficium est: **ET COGNOSCO OVES MEAS.** Est duplex Cognitionis genus. Vnum, quo quid res sit cognoscitur: quo cognitionis genere Christus nota sunt omnia. Alterum, quo res tanquam nostra asseruitur, custoditur, & defenditur. Hoc modo oves, que sunt homines Christiani, Christo D. N. sunt cura: fomentur ab eo, & defenduntur. Unde dicit Apostolus: Firmum fundamentum Dei stat, habes signaculum hoc: **2. Tim. 2. COGNOUIT DOMINVS QVI SVNT SVI.** Ergo non de simplici cognitione intelligemus verba hac: sed que singularem affectum & amorem in se inclusum habent.

Ad hac igitur verba excitemus in nobis fidem & deuotionem: & credamus nos diligi, respici, & curari ab optima Pastore Christo: & adnitamur firma fiducia ei in omnibus angustiis nostris adhaerere.

V 4

Secun-

Secundum Beneficium, & summum quidem, est: ANIMAM MEAM PONO PRO OVIBVS MEIS. Significat Christus se nos a lupi infernalis feruare faucibus: adeoque diaboli fraude peremptos sua morte ad vitam restaurare. Ideo dixerat: Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare: & dare animam suam redemptionem pro multis. Et hoc quidem non amicis, sed inimicis beneficium præstitit: quid igitur non libentissimè faciat nunc nobis, qui reconciliati per sanguinem eius, iam non amplius inimici, sed amici facti sumus? Vos, inquit, amici mei estis, si feceritis quæ præcipio vobis. Item: Vos dixi amicos. Ad hæc si tantum potuit præstare boni per mortem iam mortui: quid non possit nunc in vita, semper viuens ad interpellandum pro nobis?

Tertium Beneficium est: ET SEQUUNTUR ME. Quæ verba gubernationem indicant. Ut enim pastor ingressus ad oves, mox ad vocem suam agnoscitur ab eis, & ipse vicissim agnoscit eas: atque ita educit è caulis ad salutaria pascua, quæ tunc sunt gratiora, cum riuulis per ea suauiter fluentibus irrigantur: eorum verò vocata parenti vocanti voce amica notaque. Ad eundem modum Christus oves suas cognoscit, & vicissim cognoscitur ab eis: & oves suas in pingua & herbidâ, semperque virentia pascua educit. Sicut in Psalmo dicitur: Dominus regit me, siue Pastor est meus, & nihil mihi deerit: in loco pascua, ibi me collocavit. Super aquam refectiois educavit me. Locus ille pascua graminosus, est Ecclesia: gramen Doctrina pia, quæ animam alit & pinguefacit: aqua verò requietis, vina dissinarum literarum sunt oracula. Deus enim in congregatione sanctorum suorum, salutari Verbi sui doctrina,

& bene

Beneficiorum suorum dulcedine mentes hominum
 sciens incredibili cum voluptate pascit: & sitibun-
 tu in xta fluenta Scripturarum sanctarum potat, &
 mirabiliter recreat. Ad hæc, ut pastor eductas oves non
 deserit, sed semper præsto est, curans, fovens, ac defendens
 eas: ita & Christus perpetuò adest suis, fovet ac tuetur
 eas. In manibus meis, ait, descripsi te. Constat autem
 nullum esse animal, quod tam facile aberret, ut onis: ita
 & nobis nihil facilius, quam labi & errare. Omnes nos,
 inquit Esaias, quasi oves erravimus: unusquisque in
 viam suam declinavit. Et mundus iste quasi solitudo
 est: in qua non aliter inter spiritus nequam, atque oves
 inter lupos erramus: qui nos crudeliter laniarent ac de-
 glorerent, nisi Pastor ille bonus Dominus noster Iesus
 Christus nos clementer defenderet. Itaque eximia est
 valde Consolatio habere nos Christum Pastorem, Du-
 ctorem, & Defensorem: quare ei omnino adherentes,
 tanquam fidei Creatori animas nostras commen-
 demus.

Esa. 49.

Esa. 53.

1. Pet. 4.

Quantum Beneficium est: ET EGO VITAM
 ETERNAM DO EIS: ET NON PERI-
 VUNT IN ÆTERNVM. Christus ut oves suas
 servaret, nec perirent in aeternum: ipse semetipsum eis
 pendit: & vitam suam libenter perdidit tempora-
 rem: ut vitam ipsa acciperent sempiternam. Ideo rectè
 Pastor bonum vocat: qui & animam pro eis dedit.
 Atque hunc humilem et abiectum titulum sibi sumpsit,
 ut nos terreret, sed consolaretur: & in memoriam redu-
 ceret labores, quos pro nobis tulit nostram querens sa-
 lutem. Cum esset Deus, indutus est veste lanæ ex oui-
 bus sumpta: sumpsit naturam nostram, ne ab eo fugere-
 mus, neve exterreremur. In similitudinem hominum
 factus,

V 5

factus,

Philip. 2. factus, ac Apostolus, & habitu inuētus ut homo. O immensum amorē: o admirabilem pietatē diuini huius Pastoris! Cur ergo non magnopere letemur, ad has suauissimas voces, Ego vitam eternam do eis. Et, Non peribunt in aeternum? Quid mirum, si ad vitam eternam nos pascat & foueat, quos tanto pretio emit, nempe sacrosancto Sanguine suo? Nec admirandum, si, ne pereamus, omni nos cura, perinde ut pupillam oculi sui defendat: cum pro nobis alapas & flagella, & alios cruciatu acerbissimos sustinuerit, ac demum vitam liberrimē, ut nos lucrifaceret, amiserit?

Postremum Beneficium est: ET NON RAPET EAS QUISQUAM DE MANU MEA.

Esa. 40. Eximia profecto Consolatio: nos comprehendit, munus & contineri manibus Iesu Christi: sicut in Esa. a quo dicitur, Sicut pastor gregem suum pascet, in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo lenabit, foetas ipse portabit. Quid igitur metuat, qui animo suo certo persuasum habet, quod à Filio Dei gestetur brachiis, sinuque eius complectatur ac foueatur? Eandem Christi Iesu Pastoris boni Pietatē abumbravit, quod in Exodo scribitur, Sacerdotem magnum portauisse coram Domino super utrumque humerum, ob recordationem, & super pectus suum, nomina filiorum Israël. sculpta in lapidibus pretiosis: nimirum significatum est Iesum Christum summum sacerdotem, Pastorem & Episcopum animarum nostrarum, nos in humeris & in pectore gestare, tanquam sibi charissimos: ut semper nos in conspectu & ante oculos habeat, diligentissimeq; seruet. Et bene in lapidibus pretiosis insculpebantur: quia nihil pretiosius Christo quam homines: quos tanti aestimauit, ut eos non corruptilibus auro vel argento, sed pre-

Exodi 28. tiosius

in sanguine suo redemerit. Qui igitur fieri poterit, 1. Cor. 6.
nunc negligat mercem suam, tam magno pretio
quam?

Hec Consolatio omnino est necessaria, cum oppu-
nant nos terrores mortis: ideoque hac Christi voce nos
munitur. Ita fiet, ut fideliter ei adherentes, ab omni
discrimine ereptos accubare faciat in pascuis uberris Ezech. 34
que, in montibus excelsis Israël: in requie opulenta & Efa. 64.
sempiterna: ubi omnium bonorum permanet copia, que 1. Cor. 2.
oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis
ascenderunt.

LIBER

no. O im-
muni Pa-
has sua-
Non pe-
a eternam
sempe sa-
si, ne pe-
oculi su-
alios cru-
am libe-

N RA-
V MEA,
li, munit
sua quoq;
raehio sui
ipse por-
to persua-
s, sinuat
oristi lesu
xodo scri-
Domino
, & super
a in lapi-
m Chr-
piscopus
Elore ge-
in compe-
rnet. Et
nia nihil
a stima-
sed pre-
tio;